

Seat No. : _____

AR-106

April-2022

B.A., Sem.-IV

EC-I-211: Sanskrit
(Ratnavali)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) વિભાગ-I માં બધા પ્રશ્નો સમાન ગુણ ધરાવે છે.

Instructions : All questions in Section-I carry equal marks.

(2) વિભાગ-I માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

Write the answer to any **three** questions from Section-I.

(3) વિભાગ-II માં પ્રશ્ન-9 ફરજિયાત છે.

Question-9 in Section-II is compulsory.

વિભાગ – I / Section – I

1. નીચે આપેલા શ્લોકોનો અનુવાદ કરો :

14

Translate the following verses :

(1) શ્રીહર્ષો નિપુણः કવિ: પરિષदપ્રેષા ગુણગ્રાહિણી

લોકે હારિ ચ વત્સરાજચરિતં નાટ્યે ચ દક્ષા વયમ् ।

વસ્ત્વેકૈકમપીહ વાંચ્છિતફલપ્રામે: પદં કિં પુન-

ર્મદ્ધાગ્યોપચયાદયં સમુદિત: સર્વો ગુણાનાં ગણ: ॥

(2) સ્રસ્ત: સંગ્રામશોભાં ત્યજતિ વિરચિતામાકુલ: કેશપાશ:

ક્ષીબાયા નૂપુરૌ ચ દ્વિગુણતરમિમૌ ક્રન્દત: પાદલગ્રૌ ।

વ્યસ્ત: કળ્પાનુબન્ધાદનવરતમુરો હન્તિ હારોઽયમસ્યા:

ક્રીડન્ત્યા: પીડયેવ સ્તનભરવિનમન્ધ્યભડાનપેક્ષમ् ॥

2. નીચે આપેલ ટૂંકનોંધ લખો :

14

Write short note on the following :

(1) ‘રત્નાવલી’ની નાન્દી

Invocation of ‘Ratnavali’

(2) હર્ષવર્ધનનું જીવન

Life of Harshvardhan

3. ‘કદલીગૃહદૃશ્ય’નું નાટ્યગત મહત્વ ચર્ચો. 14
 Discuss dramatic importance of ‘કદલીગૃહદૃશ્ય’.
4. રત્નાવલીના તૃતીય અંકનું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 14
 Critically evaluate of third act of Ratnavali.
5. નાટિકાનાં લક્ષણો આપી રત્નાવલીનું નાટિકા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. 14
 Give the characteristics of નાટિકા and evaluate ‘Ratnavali’ as a નાટિકા.
6. રત્નાવલીના આધારે ઉદ્યનનું ચરિત્રચિત્રણ કરો. 14
 On the base of ‘રત્નાવલી’ delineate the character of Udayan.
7. ‘પ્રિયર્દર્શિકા’નો પરિચય આપો. 14
 Give introduction of ‘પ્રિયર્દર્શિકા’.
8. ‘નાગાનન્દ’ વિશે સવિસ્તર નોંધ લાભો. 14
 Write detailed note about of નાગાનન્દ.

વિભાગ – II / Section – II

9. નીચેનામાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (કોઈપણ ચાર) 8
 Give an answer with appropriate option of the following : (Any **four**)
- (1) રત્નાવલીનો મૂળ સ્કોત કયો છે ?
 Which is the main source of Ratnavali ?
 (બૃહત્કથા, રામાયણ, મહાભારત, ઉદ્યનકથા)
- (2) ઉદ્યનનો પ્રધાન અમાત્ય કોણ છે ?
 Who is the Chief Minister of Udayan ?
 (વસુભૂતિ, રૂમણ્વાન, યૌગન્ધરાયણ, ચાણક્ય)
- (3) રાણીની માનીતી લતાનું નામ આપો.
 Name the Queen’s favourite Creeper plant.
 (નવમાલિકા, શેફાલિકા, કુન્ડલતા, માધવીલતા)

- (4) ‘ऐन्द्रजालिकप्रसङ्गः’ કયા અંકમાં આવે છે ?
Which the episode of ‘ऐન્દ્રજાલિકપ્રસંગः’ in act ?
(દ્વિતીય, ચતુર્થ, પ્રથમ, તૃતીય)
- (5) રત્નાવલીનો મુખ્ય રસ કયો છે ?
Which is the main ‘Rasa’ of Ratnavali ?
(કરુણ, હાસ્ય, વીર, શૃંગાર)
- (6) પ્રિયદર્શિકાના પિતાનું નામ શું છે ?
What was name of Priyadarshika’s father ?
(દૃઢવર્મા, વિન્ધ્યકેતુ, જીભૂતકેતુ, મગધરાજ)
- (7) ‘નાગાનનદ’નો નાયક કોણ છે ?
Who is the Hero of ‘Nagananda’ ?
(જીભૂતકેતુ:, રાજવાહન:, જીમૂતવાહન:, બબુવાહન:)
- (8) હર્ષવર્ધનના પિતાનું નામ જણાવો.
Mention the father’s name of Harshvardhan.
(રાજ્યવર્ધન:, પુષ્યમિત્ર:, પ્રભાકરવર્ધન:, ભાસ્કરવર્ધન:)
-

